MR. R.J. FELNER 3-31-44
ROOM 304, MUNSEY BLDG.,
10 B STS., N. W.
WASHINGTON, D. C.

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
—Abraham Lincoln

No. 69 | Kaina 3c | Chicago, Illinois, Trečiadienis, Kovo (March) 22 d., 1944 | Price 3c | Vol. XXVIII

NUSKANDINTA DAR 27 JAPONU LAIVAI

Naciai atsiėmė Cassino viešbutį

Vis dar bando atsiimti Castele kalną

SU PENKTĄJA ARMIJA CASSINO MIESTE, kovo 21.—Naciai šiandien atsiėmė išgriautą Continental viešbutį Cassino mieste. Nacių opozicija pietvakariniam Cassino kampe padidėjo. Gen. Richard Heidrich bando įvykdyti savo pasigyrimą, kad jis išmesiąs sąjungininkus iš Cassino.

Neuzelandiečiai grįžo prie savo darbo išmesti vokiečius iš to viešbučio. Vokiečiai matomai grįžo į viešbutį nakties metu ir ten ir vėl įsistiprino.

Atrodo taipgi, kad vokiečiai iš vienuolyno Cassino kalno viršūnėje siunčia karius į kitas kalnų pozicijas, kurias smarkiai gina.

Kalnas “165,” kurį vokiečiai vakar atsiėmė, dabar saugojamas minų, kurias naciai įleido į žemę aplink tą kalną. Sąjungininkai kariai tvirtai laikosi Castle kalne, ir atmušė kelias smarkias nacių atakas, kuriomis bandė kalną atsiimti.

Atrodo, jog sąjungininkai valdo geležinkelio stotį klony tuoj už miesto, bet vokiečių kanuolės beveik visą dieną šaudo į tą apylinkę.

ŽINGSNIS PO ŽINGSNIO STUMIA NACIUS IŠ CASSINO

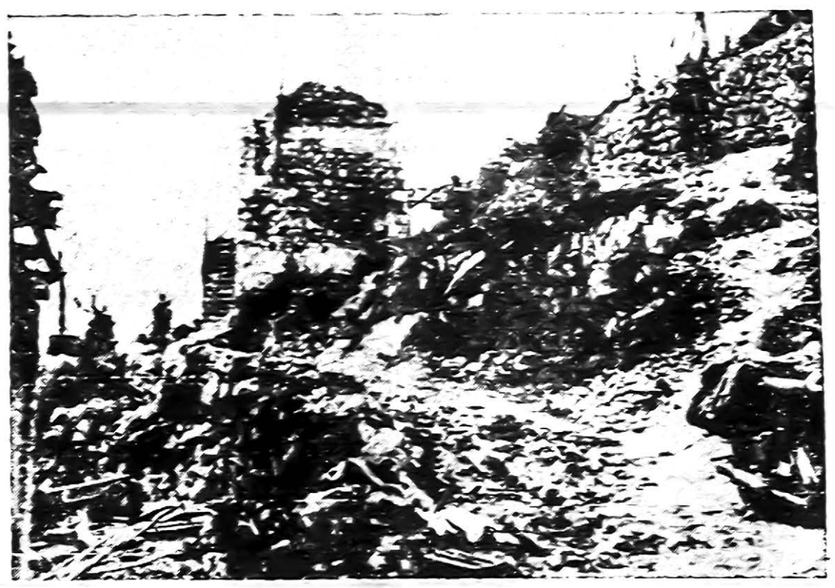

Nežiūrint didelių lėktuvų atakų ir artilerijos apšaudymų, vokiečių mortarų ir kulkosvaidžių lizdai vis dar pastoja kelią sąjungininkams kariams išgriautam Cassino mieste. Čia matoma, kaip sąjungininkai kariai žygiuoja miesto pakrašty ir ieško priešo “snaiperių.”
(Sudėtinė nuotrauka per Signal Corps Radio Telephoto. Acme-Draugas).

Amerikos ir Anglijos submarinai nuskandino 22; lėktuvai kitus 5

Spėjama apie 1,500 japonų karių žuvo

WASHINGTON, kovo 21.—Laivynas šiandien pranešė, kad Amerikos submarinai Pacifiko vandenyse nuskandino dar penkiolika Japonijos laivų. Nuo karo pradžios mūsų submarinai yra nuskandinę, gal nuskandinę ar sužalojė 642 priešo laivus.

Pranešimas sakė tų laivų tarpe buvo ir du tankeriai, kuriais priešas pristatydavo gazoliną ir aliejų savo bazėms. Taipgi nuskandinta du kareiviniai transportai ir 11 prekybinių laivų.

Apie šiuos nuskandintus laivus nebuvo pranešta jokiam ankstyvesniam laivyno pranešime.

LONDONAS, kovo 21.—Anglijos laivynas šiandien pranešė, kad britų submarinai, operuodami tolimų rytų vandenyse, nuskandino septynis japonų laivus. Anot komunikato, tie veiksmai įvyko prie Nicobar salų, Malacca pratakoje, prie Sumatra rytinio kranto, ir prie Sabang šiauriniam Sumatra gale.

Pranešimas sakė vienas submarinas apsikeitė šūviais su dideliu upės garlaiviu. Bent 20 submarino šovinių pataikė į laivą ir paliko jį degantį ir skęstantį.

Submarino patrankų ugnis užvarė vieną mažesnį laivą ant kranto, kur jis užsidegė.

Malacca pratakoje vienas submarinas vijosi prekybinį laivą taip arti kranto, kad pakraščių sargyba atsuko savo patrankas į submariną, bet nepataikė.

NAUJA GVINĖJA, kovo 21. — Amerikos lėktuvams užtikus ir atakavus japonų laivų konvojų prie šiaurinio Naujos Gvinėjos kranto, penki jų buvo nuskandinti. Du jų laivų buvo kareiviniai transportai, kurie vežė apie 1,500 kareivių.

Lėktuvai taipgi nuskandino tris sargybinius “corvette” laivus, ir sužalojo naikintuvą ir kitus japonų laivus.

Kiti grįžę lakūnai sakė jie matę šimtus japonų karių plūduriuojančių tarpe likučių.

Suviršt 100 lėktuvų dalyvavo atakoje, kuri išsitęsė 150 mylių nuo pradžios į šiaurę nuo Wewak iki Hollandia.

Lava iš Vesuvius sunaikina kitą miestą

NEAPOLIS, kovo 21. — Didelė srovė degančios lavos pilasi iš Vesuvius ugniakalnio žiočių apie 40 mylių per valandą greitumu. Skystoji lava sunaikino trečią miestelį šiaurvakarinėj kalno pašonėj.

Lavai užklojus didesnes dalis San Sebastiano ir Masa Di Somma miestelių, srovė, 30 pėdų aukštumo ir 200 jardų platumo, pilasi ant Cercola miestelio.

Nors lava pilasi iš kalno žiočių dideliu smarkumu, srovė pradeda lėčiau piltis lavai atauštant. Nesimato, kad tas ugniakalnio užsiliepsnojimas greit išsibaigtų.

Cercola miestelio gyventojai skubiai evakuojami. Amerikos armijos trokai nakties metu baigė evakuoti 7,000 gyventojų iš pirmųjų dviejų miestelių.

Toks Vesuvius veikimas didžiausias nuo 1872 metų, padarė didelius nuostolius, ne vien dėl miestų uždengimo, bet ir dėl vynuogių ir vaisių ūkiu sunaikinimo kalno pašonėse.

Australijos premjeras atvyksta Amerikon

WASHINGTON, kovo 21. — Prez. Roosevelto kviečiamas, Australijos Ministrų Pirmininkas John Curtin greitu laiku atvyks Amerikon.

KALENDORIUS

Kovo 22 d.: Šv. Katarina iš Švedijos; senovės: Gedgaudas ir Koronis.

Kovo 23 d.: Šv. Viktorijonas ir Šv. Bonaventuras; senovės: Jureivis ir Vismanta.

ORAS

Ūkanota. Nešalta.

Po pietų gali būti lietaus ar sniego.

Eden sako Europos komisija darbuojasi

LONDONAS, kovo 21.—Užsienių reikalų sekretorius Anthony Eden pranešė Parliamentui, kad Amerikos, Anglijos ir Rusijos sudarytoji Europos patariamoji komisija reguliariai susirenka ir jau kuris laikas veda savo darbą. Paklaustas ar komisijos kompeticijon įeina ir tokie dalykai, kaip Rumunijos ir Suomijos pokarinis likimas, Eden sakė jis manąs jog komisijos tikslai aiškiai nusako tą punktą.

CAIRO, kovo 21. — Gen. Sir Henry Maitland Wilson, sąjungininkų vyriausias vadas Vidužemy, atvyko į Cairo, kur tarsis su kitais sąjungininkų vadais.

Rusai varosi per Bessarabiją

Dasivarė iki 50 mylių nuo Lvov miesto

MASKVA, kovo 21.—Maršalo Konev armijos daliniai skubiai žygiuoja per Bessarabiją, ir jau randasi 35 mylias nuo Prut upės. Rusų valdžios laikraštis Izvestia sakė “sudaužyti vokiečių pulkai traukiasi per Rumuniją.”

(Kadangi rusai skaito Bessarabiją Rusijos dalimi, Izvestia raportas apie passitraukimą “per Rumuniją” matomai reiškia, kad naciai traukiasi anapus Prut upės, kurią rusai skaito siena tarpe Rumunijos ir Bessarabijoss.)

Šiaurvakariuose, maršalo Žukovo pirmoji Ukrainos armija veržiasi arčiau Karpatų kalnų, ir vis smarkiau spaudžia maršalo Von Mannsteino ir taip ištemptas linijas tarpe Lvovo ir Proskurovo.

Nužnybus Vinnitsa, vokiečių pozicija susiaurinta ir dabar spaudžiama tarpe rusų žnyplių šiaurėje ir Karpatų kalnų sienos. Padidėjęs rusų spaudimas iš šiaurės sudarė galimybę, kad jie prasilauš ir apsups nacių garnizonus Proskurove ir Tarnopoly.

Raportai iš fronto sakė Brody, apie 50 mylių į šiaurryčius nuo Lvovo, jau beveik visiškai apsuptas. Jį užėmus, rusai galėtų naudotis geležinkelio linija tiesiog į Lvovą.

Raportai sako vokiečiai daugely vietų palieka rumunų divizijas apsaugoti jų pasitraukimą.

Nacių aukštos komandos pranešimas sakė rusų dalinys įsilaužė į Koveli, Lenkijoje, 45 mylias į šiaurvakarius nuo Lucko. Naciai sakė jie “išmušę” rusus. Vokiečiai taipgi sakė rusai smarkiau atakuoja prie Kremenets, 75 mylias į šiaurryčius nuo Lvovo.

38 U.S. lėktuvnešiai perduoti Anglijai

WASHINGTON, kovo 21.—Laivyno sekretorius Knox šiandien pranešė, kad 38 Amerikoje padaryti lėktuvnešiai laivai pervesti Anglijai, po lend-lease sutartimi Anot Knox, Amerikos laivynas turi 50 tokių laivų.

Dar 1 metus nebus naujų automobilių

DETROIT, kovo 21.—Sakydami, kad reikia daugiau negu medžiagų, automobilių išdirbėjai pareiškė nuomonę, kad praeis dar kokie metai, kol bus pradėta gaminti nauji automobiliai.

Suomiai nori taikos, nors atmetė sąlygas

STOKHOLMAS, kovo 21.—Suomijos vyriausybės pareiškimas pabrėžia jos norą susitaikyti, kad tvirtai laikosi savo nusistatymo, kad negali priimti Rusijos siūlomų taikos sąlygų.

Suomių pareiškimas sakė gaila, kad rusai nedavė suomiams pareikšti savo nuomonę, kadangi tai yra suomių tautos gyvybinis reikalas.

Čia jaučiama, jog nėra vilties taikai, kadangi Rusija atsisako sušvelninti savo originaliai pasiūlytas sąlygas.

Sako nikaragvietė pagimdė šeštinukus

MANAGUA, Nicaragua, kovo 21. — Raportuojama, jog Paula Esquivel pagimdė šeštinukus, keturis berniukus ir dvi mergaites. Anot pranešimo motina paeina iš Potosi, netoli Rivas. Kol kas negautas joks raporto patvirtinimas.

RUSAI NEPRIĖMĖ 28 LIBERTY LAIVUS

SEATTLE, kovo 21.—Seattle Post-Intelligencer šiandien rašė, kad Rusija atsisakė priimti 28 Liberty laivus po lend-lease sutartimi kol nebus išleista apie 4 milionai dolerių jų sutvirtinimui. Laikraštis sakė rusai atsisakė priimti tuos laivus, nors būtų jiems dovanojami. Kiekvieno laivo stiprinimas kainuotų tarpe $100,000 ir $200,000.

IŠ PIETŲ PACIFIKO — Amerikiečiai lakūnai kasdieną sunaikina bent 10 japonų kareivinių laivelių.

Aliantai užėmė svarbią japonų bazę Burmoje

NEW DELHI, kovo 21.—Pietrytinės Azijos štabas pranešė, kad sąjungininkai kariai užėmė svarbų susisiekimo centrą Sumprabum, šiaurrytinėje Burmoje, bet stipras japonų dalinys vis tebežygiuoja Indijos link, po to, kaip persikėlė per Chindwin upę.

Gurkha ir Cechin kariai iš Indijos, kurie kariauja drauge su kiniečiais ir amerikiečiais po Gen. Stilwell, okupavo Sumprabum ir atsiėmė Pinsau Ga, pietryčiuose. Sumprabum yra 70 mylių nuo Kinijos Yunnan provincijos.

Kiniečiai ir amerikiečiai kariai užėmė Jambu Bum ir šiaurinį galą Mogaung upės klonio.

Irano premjeras rezignavo iš pareigų

TEHERAN, kovo 21. — Irano Premjeras Ali Soheily šiandien atsistatydino iš einamų pareigų. Shah Mohammed Reza Pahlevi tuoj įsakė Mohammed Saed, buvusiam užsienių reikalų ministeriui, sudaryti naują vyriausybę.

Susikūlus automobiliam žuvo 3 darbininkai

CHICAGO, kovo 21. — Jack Kredell, 14209 Emerald ave., Boris Panko, iš Joliet, ir John Dolff, iš Lockport žuvo ant vietos šį rytą, kuo met automobilis, kuriuo jie važiavo, susikūlė su kitu automobiliu prie 159th st. ir Pulaski rd., Markham.

Sužeistieji, kurie buvo nugabenti į Oak Forest ligoninę, yra: p-lė Beulah Irene Stielow, iš Homewood, Frank Wojewoda John Pilkar, Nick Kolzar, ir Joseph Pilarcik, visi iš Joliet.

PIRKITE KARO BONUS!

U. S. lakūnai atakavo Prancūziją

Britai puolė nacių municijos fabrikus

LONDONAS, kovo 21.—Amerikos didieji Liberator lėktuvai iš Anglijos bazių šiandien bombardavo Pas de Calais “rakietų pakraštį” Prancūzijoje. Tai buvo antra didelė ataka per tris dienas tam sektory.

Amerikiečiai lakūnai pasinaudojo ūkanotu oru ir sakė buvo mažas priešlėktuvinių patrankų šaudymas, ir jokios nacių lėktuvų opozicijos.

Britų didieji Lancaster bomberiai vakar naktį atakavo svarbius nacių municijų fabrikus Angouleme mieste, Prancūzijoje, 60 mylių į šiaurryčius nuo Bordeaux. Lengvesnieji britų lėktuvai puolė taikinius vakarinėj Vokietijoj. Visi britų lėktuvai saugiai grįžo.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ CHICAGOS — Trečiadienio popietį laidojamas buvęs Chicagos majoras William Hale Thompson. Miesto rotušė bus uždaryta.

IŠ PEARL HARBOR. — Amerikos lėktuvai numetė 30 tonų bombų ant japonų pozicijų keturiose Marshall atoluose. Vienam išsprogdinta amunicijos krovinys, kitam sukelta dideli gaisrai. Visi mūsų lėktuvai saugiai grįžo.

IŠ WASHINGTONO. — Karo štabas pranešė, kad Gen. Alexander Patch, kuris vadovavo kovoms pietų Pacifike, ir Guadalcanale, paskirtas septintos U.S. armijos viršininku vieton Gen. George Patton, Jr. Gen. Patton paskirtas kitos Amerikos armijos viršininku.

IŠ WISCONSIN—Wendell Willkie sakė jis yra tikras, kad demokratai vėl nominuos F. D. Rooseveltą Prezidento vietai.

IŠ LONDONO — 100,000 nacių užvaldė Vengriją. Adm. Horthy nepaleidžiamas iš Vokietijos. Naciai bando sudaryti nacių vyriausybę.

Eikime į pagalbą Amerikos Raudonajam Kryžiui

Rašo dr. S. Biežis

(Pabaiga)

Pagalba kariams ir civiliams

Šiuo karo metu, A. R. K. eina ten kur tik priešo kulkos krinta visuose frontuose ir teikia visokeriopą pagalbą mūsų sužeistiems kariams, kurių daugybė mirtų, jei tokia pagalba nebūtų teikiama. Taipgi karių tėvų susirgimo ar šiaip kitokiais nelaimės atsitikimais patarnauja susisiekti vienų su kitais ir reikalui esant patarpininkauja karių parvykimą iš stovyklos. Biedniems sergantiems karių tėvams parūpina reikiamą priežiūrą ir net gydymą, kur jo reikia. Jis (A. R. K.) per Tarptautinį Raudonąjį Kryžių pasiunčia ir išdalina kas savaitę po ryšulį (paketą) maisto ir toiletinių reikmenų mūsų kareiviams — nelaisviams Vokietijoje. Tai reiškia, kad tie nelaisviai nekentės bado ir nebus kaip nors kitaip priešo skriaudžiami, nes stropiai prižiūrima, kad visos tarptautinės taisyklės ir teisės būtų tiksliai išpildytos. Tokiu būdu A. R. K. galima sakyti, garantuoja, kad tie mūsų nelaisvėn patekę kurie išliks gyvi ir sveiki grįš pas saviškius po karo. Sakysime tokios aštrios priežiūros nebūtų, kas galėtų žinoti, kaip priešas elgiasi su mūsų sūnumis esančiais nelaisvėje ir kiek jų grįžtų sveiki?

Vaistai Lietuvon

Mums, kaipo lietuviams, yra labai džiugu sužinoti, kad pastaruoju laiku A. R. K. išrūpino leidimą vežti Lietuvon įvairius medikamentus ir prižiūrėti, kad tie vaistai tikrai būtų suvartoti tik Lietuvos žmonėms, o ne okupantų naudai. Pastarosiomis dienomis jau pasiųsta visokių vaistų už 10,000 dolerių, kuriuos aukojo Vyskupų Šelpimo Komitetas. Nors tai nedidelė suma, tačiau ir tokia šimtus vaikų gyvybių išgelbės, nes daug jų bus įskiepyta nuo raupų, difterijos ir kitokių ligų. Taipgi nuvežti vitaminai dar šimtams vaikų sveikatą sustiprins. Tai vis mūsų R. K. pastangos, kurios, jei bus platesniu mastabu vykinoma, žymiai prisidės prie išlaikymo lietuvių tautos, kurią okupantai pasiryžę visiškai išnaikinti nuo žemės paviršiaus.

Šiuomi nėra nė mažiausios galimybės išrokuoti bent didumą gerų darbų, kuriuos R. K. dirba ir kurie esti pašvenčiami žmonijos gerovei. Žinokime, kad R. K. vyriausias tikslas yra išlaikyti gyvybę, o ne ją naikinti. Taipgi žinokime, kad kur tik R. K. vėliava plevėsuoja, ten civilizacija dar nėra išnykusi ir kol ta garbinga vėliava plevėsuos, mūsų civilizacija išsilaikys ir tujos kad ir ant griūvėsių šių dienų destruktyvių veiksmų.

Tad ir mūsų yra šventa pareiga prisidėti visomis išgalėmis išlaikyti šią vėliavą nesutepta ir kad ji niekados nenustotų aukštai plevėsavus.

Aukokime dabar kiek kas išgalime per mūsų lietuviškas įstaigas, kad mes, kaipo lietuvių grupė gautume atitinkamą kreditą. Lietuviai labai gražiai pasižymėjo pirkime karo bonų. Dabar bandykime atsistoti pirmon eilėn aukodami Amerikos Raudonajam Kryžiui tik per lietuvių įstaigas.

St. Patrick diena viskas turi būt žalia

St. Patrick, Mo. — Šis miestelis turi 53 gyventojus, kurie pavyzdingiausiai švenčia Šv. Patriko dieną, kovo 17 d. kiekvieną metą. Net miestelio pašto viršininkas vartoja žalią rašalą antspaudoms ant laiškų. Praeitą metą Šv. Patriko dienoj jis yra išsiuntęs net 20,000 laiškų vokų pašto ženklų kolekcionieriams.

NARAI PASIRUOŠĘ IŠKELTI IŠ UPĖS BUSĄ

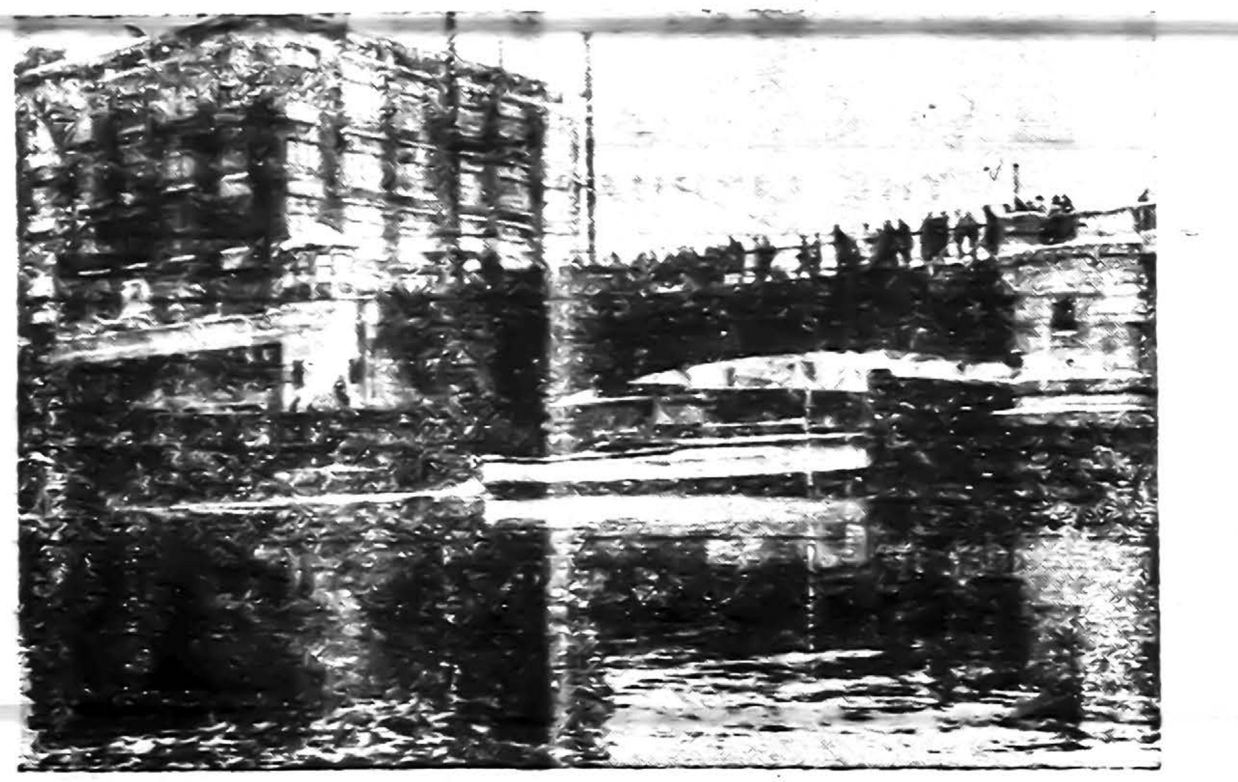

Passaic, N. J., miestelyje šiomis dienomis įvyko didelė nelaimė: busas pilnas keleivių užvažiavęs ant tilto paslydo ir, sulaužęs tilto barjeras, nukrito į 18 pėdų gilumo Passaic upę. Manoma, kad buse randasi prigėrusių 30 keleivių.. Atvaizde narai su tam tikrais įrankiais pasiruošę busą iškelti iš vandens. (Acme-Draugas telephoto)

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Naujas svarbus veikalėlis

Philadelphia, Pa. — Pastaruoju laiku ukrainiečių-unijotų vyskupas Ambraziejus Senišynas (vietinio vyskupo-valdytojo, Konstantino Bohačevskio pagelbininkas) išleido anglų kalba nedidelį, bet savo ruoštu labai svarbų katalikišką veikalėlį antgalviu: **One Fold and One Shepherd** — Viena Avidė bei Vienas Ganytojas. Iš kurio tai veikalėlio aiškiausiai galima yra sužinoti tą, kad Katalikų Bažnyčioje tvarkomoje Popiežiaus yra ne vien tik viena apeiga — ritualas, lotyniškas, kokį mes turime ir lietuvių katalikų bažnyčiose, bet yra įvairus; tik tas skirtumas, kad lotyniškas, arba kitaip tarus, ryMiškas yra plačiausiai už visus kitus išsiskleidęs, išsiplatinęs.

Tad patartina yra (nors gi žingeidumo dėlei) tąjį veikalėlį perskaityti, kuris yra gaunamas tiesiog nuo gerbtinojo autoriaus šiuo antrašu: Ukrainian Catholic Seminary, Stamford, Conn.

Šio veikalėlio kaina nepažymėta; bet, manau, kad kas "stampomis" kokį "kvoterį", ar pusę dolerio už tai nusiųstų, tai būtų ir... allright... K. V.

Pirkite Karo Bonus

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

ALEX ALESAUSKAS and SONS

Factory Representative.

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART

For appointment call — REPUBLIC 6051

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

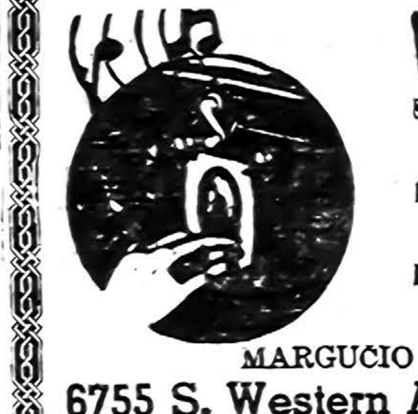

WHFC - 1450 kilos.

SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.

KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.

EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUČIO ofiso adresas:

6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROvehill 2242

EXTRA! EXTRA!

Permainytas vardas ir adresas

Lietuviškas Žydukas

REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

MONARCH LIQUOR

3529 So. Halsted St.

Phone YARDS 6054

JAU PERVELU DABAR!

Demokratų organizacija, praeitos savaitės laiške visuomenei, pripažino savo dalį mokyklų tarybos rinkimuose. Galėjo pridėti daugiau pasakydama žmonėms, kad kaltė Cicero mokyklų distrikto finansinių bėdų pripuola Demokratų precinct komitymonams, kuriuos ji išrinko kaipo mokyklų tarybos narius.

Jau pervėlu išsisukti iš dabartinio mokyklų tarybos mišinio per bandymą **dabartinių Demokratų kandidatų pareiškiant žmonėms, kad jie nenori jokios dalies kas link mokyklų tarybos rinkimų ar mokyklų tvarkyme.**

Rekordas yra aiškus: Demokratų mokyklų tarybą, priskaitant keleta Demokratų precinct komitymonus, paskandino School District No. 99 į skolą. Demokratų prižadai dėl ateities, po veiksmų praeityje, neapgaus visuomenės ir PTA grupes, kurios iškėlė aikštėn padėtį mokyklų sistemos.

MES ATNAUJINAM SAVO PRIŽADĄ:

Mes, **REPUBLIKONŲ** partijos kandidatai miesto rinkimuose **Antradienį, Balandžio (April) 4 d., ESAM PO PRIŽADU VENGTI POLITIKĄ IR MŪSŲ POLITINĘ PARTIJĄ IŠ REIKALŲ MOKYKLŲ SISTEMOS. Mokyklos ir jų** tvarkymas priklauso civiškoms Tėvų-Mokytojų grupėms Ciceroje, **ir mes neturim jokio linkimo statyti į mokyklų tarybą kandidatus ar kitaip kaip nors kliudyti geriausius interesus mokyklų.**

JOSEPH S. KRAL — Kandidatas už TOWN PRESIDENT

LEO KASPERSKI — Kandidatas už TOWN SUPERVISOR

JOHN C. STOFFEL — Kandidatas už TOWN CLERK

FRANK J. CHRISTENSON — Kandidatas už TOWN ASSESSOR

JERRY DOLEZAL — Kandidatas už TOWN COLLECTOR

JERRY F. JUSTIN — Kandidatas už TOWN TRUSTEE

DEL GERESNIO CICERO, VOTUOKIT REPUBLICAN!

IŠGELBĖKIT MŪSŲ MOKYKLAS IŠGELBĖKIT MŪSŲ MIESTĄ

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

Tel. Virginia 2114

4148 Archer Ave.

Perkėlė savo Raštinę į BRIGHTON PARK

Su Income taksais ir kitais reikalais, kreipkitės viršminėtu antrašu.

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leisdami išegzaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

30 METAI PATYRIMO pritaikime akinių, kurie prašalina visą akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampas 18-tos

Telefonas: CANAL 0523, Chicago

OFISO VALANDOS:

Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.

Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus

2423 West Marquette Road

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel.: Yards 1829

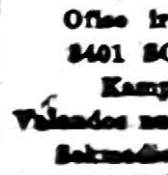

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sekmadienyje pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6080
Jei neatsiliepia, šauk SEEley 0434
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarius

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Val.: nuo 3 p.p. iki 8 vakare

Žmogaus charakteris aiškiausiai pasireiškia tais dalykais, kuriais jis juokiasi.

J. W. Goethe

CLASSIFIED AND "HELP WANTED" ADVERTISING

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

SVARBUS PRANEŠIMAS

War Manpower Commission nuostatymai reikalauja kad daugumas darbininkų turi įsigyti Paliuosavimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirm pradedant dirbti kitoje įstaigoje. Persitikrinkit ar jūs galit gauti ir ar jums reikalinga paliuosavimo raštas. Jūs sutaupysit sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

PAKUOTOJŲ IR SHIPPING ROOM PAGELB.
Geros darbo sąlygos. Užtenkamai viršlaikio. Po karo apsauga.
McMaster Carr Supply Co.
649 W. LAKE ST. HAY. 7241

ŠAPOS DARBAI
6 DIENOS Į SAVAITĘ
LAIKAS IR PUSĖ VIRŠ 40 VAL.
Pastovūs darbai dabar ir po karo.
KREIPKITĖS
6-TAM AUKŠTE
Gibbs Boardtile Corp.
615 N. ABERDEEN

BUS BOYS
LABAI GERA MOKESTIS
8 VAL. Į DIENĄ
SEKMADIENIAIS IR ŠVENTAD. DIRBTI NEREIKIA
KLAUSKITE DEL MR. MULHOLLAND
ELECTRIC CLUB
20 N. WACKER DR.
39th FLOOR

VYRŲ
SU AR BE PATYRIMO PRIE
Drill Press
Turret Lathe
ir
Abelnų Machine
Shop Darbų
100% Karo Dirbtuvė
PATOGIOS DARBO SĄLYGOS
STIGER PRECISION PRUDUCTS, INC.
4616 W. 20th ST. - CICERO
(Arti Douglas Park "L", 22nd St. ir Cicero gatvekarių).

MAŠINISTŲ—PAPR. DARBININKŲ
Pastoviems Darbams
VENN-SEVERIN MACHINE CO.
1317 W. North Ave.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
★ For Sale!
★ For Help!
★ For Rent!
★ For Service!
★ For Results!
- ADVERTISE -
In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper
— ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER CLASSIFIED OFFICE
TEL.—RANDOLPH 9488
LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

HELP WANTED — VYRAI

VYRŲ REIKIA
SVARBIEM KARO DARBAM
PLIENO WAREHOUSE
PATYRIMO NEREIKIA
GEROS DARBO SĄLYGOS
ATSIŠAUKIT Į
2924 W. 51st St.
NUO 9 RYTO IKI 5 PP.
Central Steel & Wire Co.

REIKIA ALUMINUM CASTINGS TRIMMERS POLISHERS, CHIPPERS
SAND BLASTERS
GRINDERS SAW VYRŲ
PAPR. DARBININKŲ
Pilno laiko darbai
Gera mokestis
Svarbi pramonė
Atsišaukit darbo dienomis nuo 8 ryto iki 5 pp. arba šeštad. iki 12 piet.
2742 W. 36th PLACE
Atsineškit gimimo rekordus ar pilietybės įrodymus.

REIKIA MEKANIKŲ
Patyrusių
Prie automatiškų filling mašinų ir prie visokių mekaniškų darbų.
Gera Mokestis
PASTOVŪS DARBAI
SHOTWELL MFG. CO.
3501 W. POTOMAC AVE.

VYRŲ
AUTO SCREW SET-UP
Patyrę prie B. & S. mašinų
MILLWRIGHT MAŠINISTO
Patyrusio prie mašinų pataisymo
MILLING MACHINE OPR.
TURRET LATHE OPERS
SHOP KLERKŲ
Atsišaukit 8:30 ryto iki 5 pp.
MINNEAPOLIS HONEYWELL
4737 W. DIVISION

LANGŲ PLOVĖJAI
UŽDIRBSIT DAUGIAU!
$250 — $350 Į MĖNESĮ
INDUSTRIJINIS DARBAS
AMERICAN WINDOW CLEANING COMPANY
331 W. WASHINGTON BLVD.

PROGOS SVEIKIEMS
SENESNIO AMŽ. VYRAMS
HEAT TREAT HELPERS
ŠLAVĖJŲ
PAPR. DARBININKŲ
DŽENITORIŲ
Visi darbai viduje
Puikios darbo sąlygos
Naujos moderniškos dirbtuvės
60 val. darbo savaitė
70 val. mokestis
10% NAKTIMIS BONAI
FOOTE BROS. Gear & Machine Corp.
5219 S. WESTERN BLVD.

REIKIA VYRŲ
PASTOVŪS DARBAI
IR VIRŠLAIKIS
CHARLES BRAMAN & SONS, INC.
2046 Carroll Avenue
Canal 8262

Kreivais kompromisais su lipdyta vienybė nėra patvari ir galinga vienybė.

TAUPYKITE POPIERĄ
KARO REIKALAMS

HELP WANTED — VYRAI

VYRŲ REIKIA
★
PAGELBĖTI MAITINTI MŪSŲ KOVOJANČIUS VYRUS
★
6 Dienos į Savaitę
Žema kaina Valgiui
Apmoka vakacijas
Apdrauda
Pastovūs darbai
★
COLLEGE INN FOOD PRODUCTS CO.
4301 S. ASHLAND AVE.

VYRŲ VIDURAMŽIO
Lengviems dirbtuvės darbams
60c Į VALANDĄ
LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRŠLAIKĮ
JAHN & OLLIER ENGRAVING COMPANY
817 W. Washington Blvd.

HELP WANTED — MOTERYS

DŽENITORKŲ
Valymo darbai. Moterims iki 50 metų senumo. Valandos: nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.
KARO PRAMONĖJE
DINING ROOM PATARNAUTOJŲ
Uniformos duodama; Valgis dykai.
Amžius 20 iki 50 metų.
Dienos, vakarais ar naktinėmis valandomis
Atsišaukit
ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
Employment Ofisan Moterims
Street floor
309 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO
Pirmad. visą dieną Penktad. 8:30 ryto iki 5 pp.

LENGVI RANKOMIS MILLING MACHINE DARBAI
Patyrimo nereikia. Gera mokestis, pastovūs darbai. Patogu visokiai transportacijai.
CHICAGO-LATROBE TWIST DRILL WORKS
411 West Ontario Street
(700 North)

DĖDEI SAMUI REIKALINGA DAUGIAU GINKLŲ!

MUMS GI REIKIA DAUGIAU KARO DARBININKŲ TUOS GINKLUS PAGAMINTI!

Cia rasite tokį darbą, kurį norite ir pajėgsite dirbti.

Katalikas, kuris izoliuojasi nuo katalikiškų draugijų, nuo katalikų darbuotės nėra sąmoningas katalikas.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

HELP WANTED — MOTERYS

VALYMUI MOTERŲ
DIRBTI DIENOMIS
Gera mokestis. Geros darbo sąlygos.
NAT RIBBACK CO.
337 S. Franklin St.

TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ
Patyrusių. $87.50 į mėnesį
Pilnam ar daliniam laikui
Kreipkitės prie Housekeeper
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

MERGINŲ IR MOTERŲ
ŠVARIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS
AMŽIUS 18 IKI 50
Svarbioje pramonėje.
Patyrimo nereikia.
Pradinė rata 60c į valandą su 5c pakėlimu pabaigoje 2 savaičių. 5c premija dirbantiems vakariniais ar naktiniais šiftais. Dykai ligoninės ir apdraudos planas.
ATSIŠAUKIT EMPLOYMENT OFISAN
Pirmad. perdėm Šeštad.
8:30 ryto iki 4:30 pp.
CASPERS TIN PLATE CO.
4100 W. 42nd Place

MERGINŲ — JAUNŲ [illegible] MOTERŲ
Be patyrimo. Lengvi darbai švarioj moderniškoj dirbtuvėj. 100% karo darbai.
SOLAR MFG. CORP.
4501 S. Western Blvd.

MERGINA AR MOTERIS
Prie virimo ir abelno namų darbo. Skalbti nereikia ar atlikti sunkų darbą. Gali [illegible] ar ne. Gera mokestis. Pašaukit tarp 8 ir 9 val. ryte.
FOREST 3626

Meksika rūpinasi dėl savo aliejaus laukų

MEXICO CITY, kovo 21. — Amerikos Ambasadorius George S. Messersmith sakė Meksikos vyriausybė stu dijuoja priemones, kurios leistų kitoms valstybėms pa dėti Meksikai jos aliejaus laukų išvystyme. Ekspertai nurodė, kad aliejaus šuliniai jau nebeduoda tiek aliejaus, kiek būdavo gauna ma, kuomet Amerikos aliejaus kompanijos ten darbavosi.

PERSKAITĘ "DRAUGĄ", DUOKITE JĮ KITIEMS

PIRKITE KARO BONUS!

TOBULINKITĖS LIETUVIŲ KALBOJE!
— Vartokite —
DR. JONO STARKAUS
"Lietuvių Kalbos GRAMATIKA"
"Lietuvių Kalbos Gramatika" kainuoja.....$1.00
(Pridėkite 10c persiuntimui)
Šioji "Lietuvių Kalbos Gramatika" yra skiriama vien tik Amerikiečiams ir Dr. Starkus kaip tik supranta Amerikiečius, nes jam teko per keletą metų dėstyti Lietuvių kalbą kolegistams Marianapolis College, kurandasi Thompson, Conn.
Siųskit užsakymus sekančiai:
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

RUSAI NETOLI RUMUNIJOS SIENOS

Ukrainos fronte raudonoji armija nesulaikomai eina pirmyn ir jau besanti netoli Prut upės, kuri skiria Rumuniją nuo Besarabijos. Šiame atvaizde vengrų kareiviai vokiečių kariuomenėj, kuriuos rusai paėmė į nelaisvę. Atrodo, kad jie net patenkinti. (Acme-Draugas telephoto)

Į talką Spaudos Sekcijai!

Išplitimo sąlygos

Anksčiau patiektų gražių sumanymų ir siekimų viena ir vienoj vietoj Sp. Sekcija neįgyvendins. Labai pageidautina, kad jos veikla plačiausiai išsiplėstų ir visuose lietuvių patriotinės visuomenės sluoksniuose rastų nuoširdų pritarimą ir parėmimą. Numatytiems tikslams atsiekti tenka į ją sutelkti darbo, mokslo, plunksnos, materiales ir kitas pajėgas. Organizuotų jėgų veikimą Federacijai būtų lengviau koordinuoti su Lietuvos Pasiuntinybės, Konsulatų, A. L. Tarybos, L. K. Instituto ir su kitų įstaigų, organizacijų atitinkamomis pastangomis. Kai kurios šių įstaigų pareigos panašios į Sp. Sekcijos uždavinius, bet ji nesiekia jų darbo savintis. Šių laikų aplinkybės verčia Sp. Sekciją tolygiais tautos interesais susirūpinti, vienok tas nepaliuosuoja atstovaujančių įstaigų nuo pareigos — daugiau ir veikiau ryžtis Lietuvos atžvilgiu.

Ir visi dirbdami nenuveiksime perdaug, kiek talpinus Lietuva dabartv ir ateity iš mūsų pareikalaus.

Pastangos gelbėti valstybę ir tautą

Norint Lietuvai grąžinti nepriklausomybę ir atitaisyti visas skriaudas, turime gerai visais atžvilgiais pasiruošti prie ateinančios pokarinės taikos konferencijos. Viena iš pasiruošimo priemonių būtų tuotuojau pagaminti tam tikrus veikalus apie Lietuvą anglų kalba ir juos paskleisti valdančiuose, spaudos ir kituose sluoksniuose!

Kitos atstovybės leidžia brošiūras savo atstovaujamų valstybių klausimais. Matomai politiniai nėra kliūčių ginti savo šalis per spaudą.

Lietuvai trūksta veikalų [illegible] apginti Vilnius, Klaipėdos, Prūsų kraštų jai priklausymo, grąžinimo ir kitus klausimus.

Mūsų įstaigų pareigūnams taip pat yra prieinamesni savos valstybės čia patekę ar vietoje paruošti dokumentai, bylos, įvairūs raštai, literatūros šaltiniai, netolimos Lietuvos praeities įvykių atsiminimai, bendradarbiavimas su kitų šalių atstovais ir pareigos jausmas — todėl iš čia buvo ir yra labai laukiama pageidaujamu knygelių išleidimo ar talkininkavimo medžiagai parūpinti kitiems autoriams minėtoms temoms gvildenti.

Būtų pravartu, kad įstaigų, draugijų, laikraščių, vienuolijų, bažnyčių vadovybės ir pavieniai mokslo, visuomenės darbuotojai galėtų patikrinti turimus literatūros medžiagos šaltinius ir savo žinias, kad pagelbėjus nušviesti įvairias, jau ne sykį spaudoje iškeltas, Lietuvos problemas brošiūrų formoje. Sutvarkytus davinius, knygas ar ištraukas pridėti arba nurodyti kur kokia medžiaga randasi Federacijos K. Institutui Chiiagoje. L. K. Institutas ir prie jo iš keleto žinomų mūsų autoritetų neužilgo priskirtas Spaudos Komitetas nustatys išleistinos literatūros planą ir tarsis su autoriais, apsiėmusiais tam tikrus veikalus parašyti. Tą ir kitą brošiūrėlių paruošti manąs, turėtų nedelsiant rinkti medžiagą ir tartis su nurodyta įstaiga. Rimtas veikalėlis per dieną neparašomas, trunka kelis mėnesius, o laiko nebėr...

Manoma išleist kai kurie prof. dr. K. Pakšto veikalai, aukščiau pasakytais ir kit. klausimais.

Būdai sukelti lėšas

Veikalams išleisti ir rašytojams atlyginti reikia daug lėšų. Sp. Sekcija mažais kiekiais renka ir daro viską, ką gali. Bet vien tokiu būdu didelę sumą sudaryti ilgai trunka ir daug darbuotojų reikia. Todėl ieškoma daugiau dalyko svarbą suprantančių geraširdžių, idealistų žmonių, kurie apsiimtų kokį parašytą veikaliuką išleisti savo lėšomis ar dalinai tam tikslui paaukoti. Literatūros leidėjai, rėmėjai be abejo užsitarnautų dvasinį atlyginimą ir neužmirštamą tautos dėkingumą amžinai.

Šiuo kritinguoju ir pavojinguoju Lietuvai momentu visi patriotai lietuviai prašomi atverti širdis, ištiesti visokeriopos pagalbos ranką šioje bendroje, lemiamoj talkoje — per spaudą padėkime gelbėti tėvynę iš nacių vergijos ir raudonojo siaubo!

S. J-tė

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA STOKER.....$9.80
STOKER COAL. Aukštos rūšies, $7.10
2 syk plautos, Chemiškai prirengtos
BLACK BAND LUMP.....$11.25
PETROLEUM COKE.....$12.50
Extra Course

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

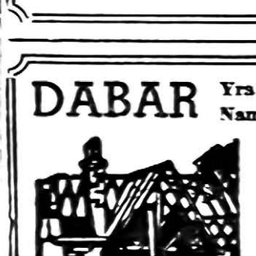

Atvykite į mūsų jardą ir apžiūrėkite stakį ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, sklepų ir fletų. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslink perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!
STANLEY LITWINAS,
General Manager
CARR-MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMANAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

Renka dalvkus rytų frontui atšildyti...

(LKFSB) Lietuvoje, okupantų rūpesčiu, sudaryti komitetai po visą kraštą, kurių uždavinys rinkti šiltus drabužius ir kitus dalykus, reikalingus vokiečių kareiviams rytų fronte.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

$6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Penkeri metai nuo Klaipėdos pagrobimo

Liūdna sukaktis pripuola kovo 22 d. — penkeri metai nuo to, kaip Hitleris atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdą, kuri su visa Lietuva buvo sucementuota 1923 m. sukilėlių krauju, o vėliau — gyvais ūkiniais ryšiais, kultūriniu bendravimu. Pirmas atviras pasikėsinimas į tą Lietuvos uostą buvo pareikštas 1939 m. kovo 18 d., kai vokiečių užs. reikalų min. Ribbentropas pasikvietė pas save Lietuvos užs. min. J. Urbšį. Neleidęs į kabinetą įeiti Lietuvos pasiuntiniui Berlyne p. Škirpai ir užsirakinęs kabineto duris, kai tik įėjo min. Urbšys, Ribbentropas pareikalavo, kad Klaipėda tuojau būtų grąžinta Vokietijai. Pareikšdamas griežtą ultimatumą, Ribbentropas netgi pagrąsino, kad Lietuva nemanytų šauktis pagalbos iš svetur. Nacių ministeris netgi pareikalavo, kad min. Urbšys čia pat telefonu susineštų su Kaunu ir, neišeinant iš kabineto, visą dalyką baigtų.

ULTIMATUMO DIENOS

Argumentuodamas konstitucijos dėsniais Lietuvos ministeris išsiderėjo kelių dienų terminą, norėdamas išlošti laiko. Ribbentropas, noroms-nenoroms, sutiko. Min. Urbys net tą pačią dieną iš Berlyno rado būdų susisiekti su Klaipėdos konvenciją pasirašiusiomis valstybėmis (Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija). Buvo painformuoti rusai ir lenkai. Tačiau užsienio valstybės vienos parodė visišką nesiinteresavimą tuo nacių pasikėsinimu, kitos gi davė suprasti, kad padėti Lietuvai negalės. Nesulaukus pagalbos nei iš Rusijos, nei iš Anglijos, nei iš Prancūzijos, Lietuvai beliko ultimatumą priimti. Kovo 21 d. nuo 2 val. po pietų iki 7 val. vakaro posėdžiavo min. kabinetas Kaune. Padarytas pranešimas slaptame seimo posėdyje. Iš Lietuvos į Berlyną išskrido min. Urbšys ir teisių patarėjai Petkevičius ir dr. Krivickis, o taipgi ir Vokietijos min. Lietuvai dr. Zechlinas. Lėktuvas pasiekė Berlyną kovo 21 d. apie 16 val., o už poros valandų prasidėjo derybos dėl Klaipėdos krašto perleidimo.

NACIAI ĮŽYGIUOJA

Tuo tarpu Hitleris, nelaukdamas nė derybų pabaigos, apleido Berlyną ir išsiskubino į jo laukiantį šarvuotį "Deutschland", kurs kartu su kitais laivais išplaukė į Klaipėdą. Ribbentropo pranešimas apie Klaipėdos "perleidimą" buvo perduotas per radiją ir Hitlerį pasiekė jūroje.

Vokietija pasižadėjo Lietuvai atlyginti už visas išlaidas, padarytas gerinant Klaipėdos uostą, pasižadėjo 99 metams Lietuvai duoti naudotis dalimi uosto, tačiau tie pažadai Vokietijos nebuvo pildomi. Lygiai Vokietija sulaužė ir ketvirtąjį susitarimo punktą, kuriuo pasižadėjo nevartoti jėgos prieš Lietuvą ir neremti prieš Lietuvą nukreipto jėgos pavartojimo iš kurios kitos valstybės. Nežiūrėdami to savo įsipareigojimo, vokiečiai vėliau susitarė su Sovietais, kurie gavo slaptą sutikimą užimti Lietuvą.

Dar deryboms vykstant vietos vokietininkai pradėjo sauvaliauti Klaipėdos krašte, užpuldinėti lietuvius. Ultimatumu, prievarta primestoji sutartis buvo pasirašyta kovo 22 d. ir netrukus į Klaipėdos kraštą keliomis kryptimis įžygiavo vokiečių kariuomenė ir policija. Pagrindinės jėgos riedėjo Tilžės tiltu. Motorizuotieji daliniai skubėjo tiesiai į Klaipėdą pasitikti atvykstančio Hitlerio. Jo laivas negalėjo įplaukti į uostą, tai teko mažu kapitono laiveliu, be didelio triumfo pasiekti krantą, o jau po to sekė paradas gatvėmis.

Vos tik vokiečiams įsitvirtinus, jau kovo 23 d., prasidėjo areštai susipratusių lietuvių. Daugelis lietuvių ir, ypač žydai, palikdami viską, bėgo į Lietuvą. Iš viso pabėgo apie 7.000 lietuvių ir apie 3.000 žydų. Vienas sumanus Lietuvos banko tarnautojas sudegino nemažai Lietuvos banknotų, kad tik jie nepatektų vokiečiams.

DIDELĖ SKRIAUDA LIETUVAI

Visi tie įvykiai sutrenkė Lietuvą. Kai kurių šeimų tėvai atsiskyrė nuo vaikų ir kitų šeimos narių — vieni pasilikdami vokiečių valdžioje, kiti Lietuvoje. Iš kariuomenės tuojau reikėjo atleisti apie 1.200 klaipėdiečių. Laisvoje Lietuvoje buvo paskelbtas apsaugos stovis. Su Klaipėdos kraštu nuo Lietuvos buvo atplėšta 1.100 kvadr. mylių žemės su maždaug 154,000 gyventojų. Jei plotu ir gyventojais tai dar būtų ne patys didžiausi nuostoliai, tai smūgis ūkiniam gyvenimui buvo labai reikšmingas: su Klaipėda Lietuva neteko 13 nuošimčių savo pramonės su 26 procentais tų darbo žmonių, kuriems buvo mokamas atlyginimas algų pavydalu. 1937 m. pramonės gamyba Klaipėdos krašte siekė 116 mil. litų, kas sudarė net 30 procentų Lietuvos visos pramonės gamybos. Nors Klaipėdos teritorija užėmė tik dvidešimtą dalį viso Lietuvos ploto ir gyveno čia tik 6 procentai Lietuvos gyventojų, Lietuvos įdėtas kapitalas Klaipėdos krašte siekė daugiau kaip 100 mil. litų. Per Klaipėdos uostą ėjo apie 80 procentų Lietuvos užsienio prekybos apyvartos.

LIETUVOS VILTYS

Ir taip iš nepaprastu tempu augančio prekybinio uosto, vokiečių užimtoji Klaipėda liko, kaip sakoma, mizernu jų karo uostu. Ten apsistojo 12 povandeninių laivų, submarinų maitintojas "Donau" (3,950 tonų) ir keletas kitų karo laivų. Bet mes tvirtai tikime, kad kai Lietuva kelsis iš okupacinių priespaudų, prie Laisvosios Lietuvos bus ir laisva nuo nacių Klaipėda. Naciai skelbia rasės, kraujo "evangeliją". Klaipėda gi, tasai naturalus, vienintėlis Lietuvos uostas jūrose, nuo žilos senovės buvo lietuvių kilmės žmonių apgyventas. Tą liūdija patys vokiečiai. Antai Sembritzki ir A. Bittens rašė:

"Kai Baltijos provincijos išėjo iš žilos senovės tamsumų į istorijos šviesą, dabartinė Šilutės apskritis savo didžiąja dalimi, kaip ir Klaipėdos apskritis, priklausė prie lietuviškų sričių ("Geschichte des Kreises Heydekrug", Memel 1920, p. 3).

Tyrinėtojas dr. Fr. Tretzner liūdija:

— Prieš 300 metų čia beveik niekur neskambėjo vokiškas balsas, dar prieš 200 metų į lietuvių kalbos plotą, neskaitant dešimties dabartinių apskričių, įėjo dar šie apskričiai: Karaliaučiaus apylinkių apskritis, Fišhauzeno, Vėluvos, Girduvos, Darkiemio ir Gumbinės..." ("Slawen", p. 34).

Devynioliktо šimtmečio pradžios keliauninkas prof. Ludwig Baczko skelbia:

— Ta visa tauta, kuri sumaišyta su daugeliu vokiečių kolonistų gyvena nuo Klaipėdos iki Labguvos, nuo Širvintų iki Nordenburgo, — save vadina lietuvninkais, o savo šalį — Lietuva" ("Wanderungen durch Preussen", Hamburg, 1800, Bd. I, p. 184-197).

★

Dar vienas ašies lūžimo ženklas

Taip ir buvo nujaučiama, kad, kaip greit prasidės didesnis sąjūdis už separatinę taiką bet kurioj ašies valstybėj, taip greit naciai pasistengs jas okupuoti.

Šiomis dienomis Vokietijos kariuomenė okupuoja Vengriją. Okupuoja dėlto, kad vengrai pradėjo ieškoti kelių taikai ir atsisakė pildyti nacių įsakymus siųsti dar daugiau karo jėgų prieš sąjungininkus.

Gaunamomis žiniomis, vengrai ginkluotai priešinasi okupantams. Ir vengrų liaudis yra raginama sukilti. Daug raginimų čia, žinoma, nereiks. Ji pati sukils, nes naciai ją per savo pastumdėlius naudojo per keletą metų. Vengrai nori gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu.

Kadangi panašus sąjūdis už taiką eina Rumunijoj ir Bulgarijoj ir kadangi rusų karo jėgos jau įžengė į Rumunijos teritoriją, todėl ir jas vokiečiai okupuos. Apie tai visai netenka abejoti. Bet ir čia naciai susitiks su pasipriešinimu.

Vokiečiai galutinai užėmę tas teritorijas, kurios jiems nepriklauso, užsidės sau tokią naštą, kuri pagreitins jų sutriuškinimą. Reikia neužmiršti, kad toji okupacija, tai yra dar vienas ženklas Berlyno ašies braškėjimo. Ar anksčiau ar vėliau, ji visai subyrės.

★

Gegužės mėn. minėsime Lietuvos Steigiamojo Seimo susirinkimo ir spaudos laisvės atgavimo sukaktis. Neužmirškime. Minėjimas bus specialiai sušauktose organizuotosios visuomenės konferencijose, kuriose stipriau susiorganizuosime Amerikos pergalei pagreitinti ir Lietuvai išlaisvinti.

★

Suomija ir vėl atmetė Rusijos taikos sąlygas, nes jos perskaudžios. Bet taikai durys vis tik dar nėra visai uždarytos.

GAVĖNIOS MINTYS

Rašo Vysk. P. Bučys, M.I.C.

Trečiadienis, kovo 22 diena

Prancūzijos studentai, L. Pasteurui dar gyvam tebesant, jau žinojo koks didis gamtos mokslininkas yra jų profesorius. Antroje XIX šimtmečio pusėje Paryžiuje buvo mada studentams būti laisvamaniais. Vieną kartą studentas, pasinaudojęs tuomi, kad profesorius truputį peranksti atėjo į paskaitą, prisiartinęs prie Pasteuro tarė: "Profesoriau, toks didis mokslininkas esi, o vakar aš mačiau tamistą, lyg kokį seną bretoną, maldingai priimant Komuniją. Kaip tą suderinti su Tamistos mokslingumu? "Profesorius atsakė: "Jaunasis prieteliau, aš mokinausi daug ir mintijau dažnai, todėl aš tikiu, kaip senas bretonas. Man gaila, kad neturėjau laiko mokytis daugiau ir mintyti giliau, kad galėčiau būti pamaldus, kaip sena bretonė." Susimąstė jaunas laisvamanis, nors jis nežinojo, kad kitas didysis biologas Schwam, kurs pirmas išrado, kad visi gyvieji daiktai susideda iš celiulių, arba akyčių (kai kas sako: narvelių), taipgi dažnai eidavo Komunijos.

Dabartinės astronomijos tėvas M. Kopernikas ir XIX šimtmečio žymiausiasis astronomas A. Secchi buvo kunigai. Juodu laikydavo Mišias, savo rankose laikydami duoną, tardavo Kristaus žodžius, ir klaupdavo, pareikšdami tikėjimą, jog po tų žodžių duona virto V. Jėzaus Kūnu, nors akys nematydavo nė jokios permainos. Nesistebėkime, nes Kopernikas mums pasakė, kad ne saulė sukasi apie žemę, o žemė apie saulę, kad akys mus klaidina, o protas parodo tiesą. Visi žmonės nuolatai mato saulę ir niekad nemato tamsių taškų joje, o Secchi pasakė, kad taškų yra. Dabar jau niekas neabejoja, kad yra, nors retas kas yra juos matęs.

Atsikėlusio iš numirusių Dievo Sūnaus žodis yra reikšmingesnis už didžiausio gamtininko žodį. Būkime išmintingi. Jei branganame pagarsėjusių mokslininkų išradimus, nemažinkime vertės To, kuris tapo žmogum, vargo su mumis visą savo amžį ir apsiėmė kentėti baisią kryžiaus mirtį, kad mes imtume taisyti sugedusį savo ir visos žmonių giminės skaudžiai iširusį gyvenimą. Šv. Ambraziejus turėjo nepaprastą išmintį. Jisai sakė, kad Dievo žodžiu tarus "tebūnie pasaulis", pasaulis atsirado. Taip pat Dievo Žodžiui tarus: "Štai mano Kūnas", įvyko tas, kas pasakyta. Mažo proto žmonėms kartais sunku būva tikėti į Šv. Sakramentą. Didžio proto asmenims tas tikėjimas daug lengviau apsidirba su pasitaikančiomis pagundomis.

Lietuvio laiškas iš raupsuotųjų kolonijos

(LKFSB) Jaunas lietuvis salezietis subdijakonas Mykolas Tamošiūnas, kurs šiuo metu studijuoja saleziečių seminarijoje Mosquera (Kolumbija), atostogų metu buvo nuvažiavęs pasidarbuoti tarp savo pamėgtų raupsuotųjų. Contratacion raupsuotųjų kolonijoje jisai prižiūrėjo raupsais apkrėstus vaikus. "Tai nelaimingi vargšeliai, — rašo jisai, — kurie nieko gero nemato; daugelis nebeturi nė tėvelių."

Salezietis subdj. Tamošiūnas, gerų žmonių padedamas jiems suruošė Kalėdų eglutę su gausiomis dovanėlėmis. Įdomu, kad M. Tamošiūnas, nors seniai jau iš Lietuvos išvykęs, myli savo tėvų žemę. Savo laiške jisai rašo:

— Nors negaliu tiesioginiai prisidėti prie patrijotinių darbų, kenčiu su visais tėvynės nelaimę. Meldžiu Aukščiausiąjį, kad ir mūsų nelaimingai Tėvynei po kančių savaitės prašvistų gražus Velykų rytas, kad mūsų nelaimingiems broliams nušvistų skaistesnė ateitis.

Amelia Earhart Putnam gal yra Japonijoj?

MARSHALL SALYNAS, kovo 1 [illegible] nas salos gyventojas pranešė Lt. Eugene T. Bogan, kad japonas prekybininkas pusketvirtus metus atgal jam pranešė, kad amerikietė lakūnė nusileidusi tarpe Jaluit ir Ailinglapalap atolių, buvusi paimta japonų žvejų laivan, ir prekybininkas girdėjęs, kad ji nuvežta Japonijon.

Amelia Earhart Putnam, atsižymėjusi aviatorė, prieš kelis metus skrido toje apylinkėje ir visiškai pradingo.

Vienas Marshall salų komandierius sakė ta apysaka esanti tik gandai.

Lietuvoj vartoja perdaug alkoholio

(LKFSB) Pereitų metų pabaigoje Kaune buvo medikų draugijos suvažiavimas. Gydytojai atkreipė dėmesį į perdaug paplitusį alkoholio vartojimą Lietuvoje ir skatino ieškoti priemonių užkirtimui kelio naminės degtinės darymui. Jie taipgi kreipėsi ir į dvasiškiją, kad pagelbėtų kovoti su tomis okupacijos metu iškilusiomis negerovėmis.

— Iki pereitų metų gruodžio 10 d. turėjo įsiregistruoti visi Kaune gyvenantieji gydytojai, dantistai, pribuvėjos, slaugės ir kitas pagalbinis medicinos personalas.

Sumaniai panaudoja radiją

(LKFSB) Kun. P. M. Juras, Šv. Pranciškaus parap. klebonas, Lawrence, Mass., ketvirtadienių vakarais nuo [illegible] naudojasi WLAW radijo stotimi muzikalinei ir religinei programai. Vargonininkas tvarko muzikalinę dalį, o kun. Pr. Juras paruošia kalbelę 10 min. anglų kalboje tikėjimo bei doros klausimais.

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių

už pigesnį nuošimtį — be komišino PAS

MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago

2202 W. CERMAK RD. .... Tel. CANal 8887

BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Springsiniai Matrasai

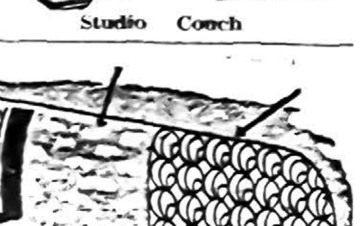

Studio Couch

Mūsų pačių padirbti gražūs PARLOR SETAI — su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ant visko sutaupysite 25% per VASARIO ir KOVO mėn.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Į mūsų draugijas ir organizacijas

Esame dalelė tautos, visuomenės ir žmonijos. Stipriai dedamės prie karo pastangų savo darbais, aukomis ir jėgomis. Tad turime teisę reikalauti kad būtų atsižvelgta ir į mūsų troškimus bei siekimus — kad Atlanto Čartery paskelbti dėsniai, būtų pritaikinti ir mūsų laisvę mylinčiai tautai, atstatant taiką po šio karo.

Federacijos seimely balandžio 2 d., bus plačiai nušviesta kokią taiką pasaulinei siūlo katalikų bažnyčios galva — Popiežius ir kokios žmonija laukia. Tad svarbu, kad visos draugijos išrinktų atstovus į šį seimelį ir kad dalyvautų šiaip svečiai ir veikėjai. Kitas aktualus klausimas, tai spauda, nes kur krypsta spauda, ten ir žmonija. Tuo klausimu svarbų referatą patieks mums mok. Juozelėnaitė.

Mūsų draugijų ir organizacijų reikalai būtinai turi rūpėti, ypač karo metu. Gi Federacija yra mūsų organizacijų organizacija bei sąryšys. Tad tame seimely turi būti aptariama mūsų draugijinis gyvenimas. Tad draugijų valdybos, veikėjai galvokite, tarkitės ir pareikškite ką jums gali padėti Federacija.

Laisvutė

Gadynės Žaizdos

No. Side. — Šv. Rožančiaus draugija rengia metinį vakarą 26 d. kovo, parapijos svetainėje, 7:30 val. vakare. Bus atvaidinta keturių aktų drama "Gadynės Žaizdos". Mūsų gabūs vaikinai ir merginos ruošias dailiai atvaidinti šią dramą.

Kviečiame visus pamatyti "Gadynės Žaizdas". Visada jų netrūksta, ypatingai šiuose laikuose. Kalbą pasakys mūsų naujas dvasios vadas kun. P. Gasiūnas.

V. D.

SUSIRINKIMAI

Mėnesinis Lietuvos Vyčių Chicago apskrities susirinkimas bus sekmadienį, kovo 26 d., Šv. Antano parapijos mokyklos kambaryj, Cicero, 2 valandą popiet. Delegatai visų kolonijų kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi, darbas jau pradėtas dėl tradicinės Lietuvos Vyčių Dienos, liepos 4 d. **MMD**

WHAT'S WRONG WITH THIS PICTURE?

Don't scrape those meat scraps into the garbage can but into your used fat container. When the can is full, melt down the contents and sell the fat to your meat dealer for cash and extra ration points.

"Mes žinome, kad parapijų fondai yra šventi ir turi būti tvarkomi su skrupulatišku tikslumu, tačiau jie negali būti pavartoti šventesniam reikalui, kaip katalikiškai spaudai paremti". **E. J. Fitzmaurice.**

Darbštus lietuvis Škotijoje

LKFSB-ras gavo laišką iš Škotijos nuo kun. J. Gutausko. Tai darbštus lietuvis, kurs šalia savo sunkaus darbo parapijoje (yra klebonu Glasgovo lietuvių parapijos), dar įstengia rasti laiko, jėgų ir lėšų leisti ir redaguoti lietuvišką laikraštį mūsų tautos išeiviams Anglijoje. Jo redaguojamas laikraštis vadinasi "Išeivių Draugas".

Pabėgėliai iš Rusijos Lietuvoje

(LKFSB) Okupacinė valdžia Lietuvoje įsakė, kad iš rytų provincijų atbėgusieji asmenys per dešimtis dienų nuo savo atvykimo įsiregistruotų valdinėse įstaigose. Namų savininkai įpareigoti pranešti apie visus pabėgėlius ir atėjūnus, kurie apsigyvena jų namuose. Neklausantieji šio įsakymo būsią baudžiami šešiomis savaitėmis arešto ar 500 markių

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

★

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius auksinius daiktus už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED
3241 S. Halsted St.
Tel. Calumet 7237

★

Didelė Rakandų Krautuvė

JEWELRY IR MUZIKOS KRAUTUVĖ

po vienu stogu, baltame name per 51-us metus.

Sąžiningas patarnavimas. Jums apsimokės atvažiuoti pas Budriką, nors jūs gyventumėte ir porą šimtų mylių nuo Chicagos. Čionai rasit tokių rakandų, kokių niekur kitur nerasite.

Ši minkšta kėdė yra linguojanti ir padaryta stipriai ir sulyg vėliausio stiliaus. Dabar parsiduoda už $19.95

Lengvais išmokėjimais po $1.25 į mėnesį ir dar dovana dykai.

Budriko Leidžiamos Radio Valandos:
W. H. F. C. 1450 K. Ketvergo vakare 7:00 P. M.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlios vakare 9:30 P. M.

★

Su pilna orkestra iš 25 instrumentų.

Skolinam Pinigus
Morgičiams
GEIAUS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS
KREIPKITĖS PRIE MŪSŲ
TAUPYKITE
dėl
1944
SUPREME
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Vedėjas
DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA 4%
1751 W. 47th Street

A A

JONAS KARANZEVIČIUS

Gyveno: 2548 W. 71st St. Mirė kovo 19 d., 1944 m., 6:00 val. ryte, sulaukęs senatvės.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš **Ukmergės apskr., Pasirių par.,** Amerikoje išgyveno 32 m.

Paliko dideliame nuliūdime: 2 sūnus Vincentą ir marčią Bronislavą ir Joną (Kanado)); dukterį Oną Meškauskienę ir jos vyrą Povilą; 5 anūkus, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko brolius, seserį ir kitas gimines.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus koplyčioj, 6812 South Western Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 24 d. bus atlydėtas į Gimimo švenčiausios Panelės Marijos parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnai, Marti, Duktė, Žentas, Anūkai, Giminės.
Laid. direktorius: Antanas B. Petkus, tel. GRO. 0142.

A A

BENEDIKTAS DAUKŠAS

Gyveno: 143 East 107th St. Mirė kovo 20 d., 1944 m., 12:40 val. popiet, sulaukęs senatvės.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš **Panevėžio apskr., Šadavos par.** Amerikoje išgyveno 45 m.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Anelę (po tėvais Meškaitė); sūnų Benediktą ir marčią Amiliją ir du anūkus; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje paliko brolį ir seserį.

Velionis priklausė prie Rožančiavos brolijos ir prie Apaštalystės Maldos draugijos.

Kūnas pašarvotas Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Avenue. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 23 d., 1944 m. Iš koplyčios 9:00 valandą ryto bus atlydėtas į Visų Šventų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks **gedulingos pamaldos už velionio sielą.** Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Sūnus, Marti, Anūkai ir Giminės.
Laid. direktorius L. Bukauskas, tel. Pullman 9661.

KREIPKITĖS PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISĄ.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JŪSŲ PASIRINKIMUI.

Geriausio Materiolo ir Darbo.

Mūsų MENO ŠEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:
VENETIAN MONUMENT CO.

Mūsų pastatytas TĖVAMS MARIJONAMS

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE.
(Netoli Grand Ave.)
PHONE: SEELEY 6103

PADĖKONĖ

A. A

BRONIUS D. ENČERIS

Nuoširdaus dėkingumo perpildytos širdys verčia mus giliai ir viešai padėkoti visiems mūsų geriems draugams, kaimynams ir pažįstamiems už jų neįkainuojamai brangią užuojautą pareikštą ir parodytą mums dėl netekimo mūsų mylimo sūnaus, brolio ir švogerio Broniaus Enčerio, kuris mirė Vasario 29 d., 1944 m., ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Kovo 3 d., 1944 m.

Nuoširdžiausią padėką reiškiame d. g. Kunigams Stasiui Valuckiui ir Jonui Stankevičiui už jų dažnų lankymą velionies ligoninėje per daug mėnesių ir už aprūpinimą mūsų mylimojo paskutiniais Šv. Sakramentais; ypatingą padėką reiškiame Kunigui Valuckui už jo raminančius žodžius, už Šv. Mišių auką ir už gražius pamokslus bažnyčioje ir prie kapo;

Dėkojame Šv. Kazimiero Seselėms, vietinėms ir iš Vienuolyno, už lankymą velionies ligoninėje, už maldas prie karsto ir už dalyvavimą laidotuvėse; taipgi dėkojame už jūsų mokinių karštas maldas ir už Šv. Mišių aukas;

Dėkojame Šv. Kazimiero Akademikėms už 4 Šv. Mišių aukas ir už maldas; dėkojame vietinės parapijinės mokyklos 5-to ir 7-to skyriaus vaikučiams už 5 Šv. Mišių aukas ir maldas; taipgi dėkojame Immaculate Conception parapijinės (nelietuvių) mokyklos, Waukegan, Ill. vaikučiams už jų karštas maldas mūsų mylimojo ligos ir mirties proga;

Dėkojame De La Salle High School vyresniajam ir visam fakultetui už lankymą ligonio ligoninėje; už kraujo aukavimą; už dalyvavimą su mokiniais laidotuvėse ir atkalbėjimą Šv. Rožančiaus; už dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į kapus;

Dėkojame grabnešiams (De La Salle High School Alumnams, už [illegible] gražų patarnavimą ir parapijinės mokyklos mergaitėms už nešimą gėlių laidotuvių procesijoje.

Dėkojame visiems geriems draugams ir pažįstamiems už suaukavimą 56 Šv. Mišių aukų už mūsų mylimojo sielą; taipgi dėkojame visiems aukavusiems gėles prie karsto;

Dėkojame laidotuvių direktoriui John F. Eudeikiui ir jo štabui už gražų, mandagų ir suraminantį patarnavimą.

Dėkojame visiems, kurie lankėsi prie karsto, kurie pasimeldė už velionies sielą, kurie suramino mus savo gilios užuojautos žodžiais, kurie dalyvavo pamaldose ir kurie palydėjo į kapus.

Ypatingai nuoširdžią padėką reiškiame tiems 42-jiems kilniems draugams, pažįstamiems ir giminėms, kurie aukavo savo kraujo mėgindami išgelbėti mūsų mylimojo gyvasti;

Visiems, visiems dėkojame iš gilumos savo širdies! Žinodami, kad mūsų mylimasis sūnus, brolis ir švogeris amžinai nutilo ir negali atsidėkoti jums, jo vardu reiškiame gilią padėką. Lai Gerasis Dievas šimteriopai atlygina jums visiems už jūsų geras širdis!

Nuliūdę ir dėkingi lieka:

Tėvai Antanina ir Juozas Enčeris; Broliai Juozas, Antanas, Kristupas; Kazys ir Jonas; Seserys Rozalija, Julė Kubaitienė, Elena, Agnieška ir Teresė; Švogeris Eduardas J. Kubaitis ir Giminės.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI
PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Įsteigta 1889 m.)
Meniški, Vertingi
PAMINKLAI
MAUZOLĖJAI
ŽENKLAI
Pasitikėjimo
Mumis
Rekordas—
Šį Firma Virš 50 Metų
Tos Pačios Šeimos
Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST!
PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS
DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLO GRANITE
Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS
KREIPKITĖS PRIE —
JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce
MODERNI Išvidinė PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645
REZIDENCIJA: 5919 South Troy Street Tel. REPublic 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765
PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138—39

Kas Girdėt Chicagoje?

Vežimėlis

Mrs. Maurice Silverman, 2514 E. 79th st., pranešė policijai praeitą pirmadienį, kad vagys pavogė jos vaiko vežimėlį, už $50 vertės, iš jos namų prieangio.

* * *

Pagrobė

Du negrai, vienas apsiginklavęs su peiliu, atėjo į gazolino stotį, 1446 South Halsted st., praeitą pirmadienį, ir pagrobė $150.

* * *

Pabėgo

Policija praeitą pirmadienį ieškojo trijų mergaičių, kurios pabėgo iš auklėjimo įstaigos, 1126 Grace str.

* * *

Širdies ataka

Mrs. Eugenia Beverly Armour, 53 metų, 6427 S. Harper ave., praeitą pirmadienį mirė nuo širdies atakos šapoje, 943 E. 63rd str.

* * *

Pavogė

Hrs. Irene O'Connor, 8105 Burnham ave., pranešė policijai praeitą pirmadienį, kad trys jaunuoliai pavogė jos rankinuką, kuriame buvo $1.50. Moteriškė buvo apvogta jos namų priešakyje.

* * *

$2,402

Vagys anksti praeitą pirmadienį įsilaužė į Lake View Favel Mart ir R. K. Meat Market, 2424 N. Clark st., ir paėmė $2,402, keturias kvortas whisky, ir nemažą kiekį racionavimo stampų.

Žinios iš Lietuvos

Mrs. Bronė Petrikienė, 4358 Lexington ave., gavo žinią iš Lietuvos per A. Raudonąjį Kryžių, kad jos tėvelis Konstantinas Grikšas mirė Lietuvoje. Jis yra seniau gyvenęs Oglesby, Ill.

Taip pat gauta žinia, kad Vladas Petrikas ir jo motina yra mirę Lietuvoje.

AUKOJA SAVO AKĮ

Mrs. Pauline Venerd, California universiteto studentė, sutiko paaukoti vieną savo akį kariuomenės seržantui Forrest Vosler, kuris fronte, sprogus šoviniui, taip liko sužeistas, kad neteko regėjimo. (Acme-Draugas telephoto)

Šv. Juozapo mokyklos vaikai laimėjo pirmąją vietą

Švento Juozapo lietuvių parapijos pradžios mokykla, South Chicagoje, laimėjo pirmąjį prizą katalikiškųjų mokyklų sekcijoje seno popierio rinkime. Gavo $200 dovaną. Kiekvieną savaitę kiekvienas Šv. Juozapo lietuvių parapijos pradžios mokyklos vaikas surinko 75 svarus seno popierio. Seno popierio vajus tęsės per penkias savaites.

Šv. Juozapo lietuvių parapijos pradžios mokyklos vaikams garbė, kad jie taip uoliai prisidėjo prie seno popierio vajaus.

Žuvo 10 lakūnų

El. Paso, Tex. — Dešimt Armijos lakūnų žuvo praeitą pirmadienį, kai jų B—24 bombonešis sudužo, apie dvi mailes pietuose nuo Biggs Field. Nelaimė įvyko laike lavinimo misijos. Žuvusiųjų skaičiuje du lakūnai yra chicagiečiai.

Paskyrė

Illinois gub. Green balandžio 21 dieną paskyrė kaipo medžių dieną, o spalių 20 dieną kaipo paukščių dieną.

Žuvę kareiviai karo frontuose

Karo departamentas praeitą pirmadienį paskelbė 244 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie žuvo Azijos, Centro Pacifiko, Europos, Vidužemio ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose.

Žuvusiųjų karo frontuose karių skaičiuje 16 vyrų yra iš Illinois valstijos, keturi iš Indiana, vienas iš Iowa, aštuoni iš Michigan, trylika iš Wisconsin.

Žuvo nuo dujų

St. James, Minn. — Praeitą pirmadienį buvo rasta automobilyje negyvi keturi jaunuoliai: du vyrukai ir dvi mergaitės. Keturi jaunuoliai mirė nuo automobilio garų (asphyxiation). Automobilis buvo pastatytas ant mokyklos žemės. Prieš tai jaunuoliai dalyvavo šokiuose.

Nepaprasta viršta

Yra ir vištų, kurios nori gerų santykių su kaimynais. Montrose, S. Dak., yra viena viršta, kuri laikosi tos politikos. Kiekvieną dieną viršta nueina į kaimyno vištinyčią, kuri yra už bloko, padeda kiaušinį ir grįžta namo.

IŠ "LAPIŲ URVŲ" Į BELAISVIŲ STOVYKLĄ

Carroceta apylinkėje, Italijoj, naciai buvo įsikasę visą eilę vadinamų lapių urvų ir manę kuo ilgiausiai laikytis. Tačiau neteko jiems ilgai urvuose lindėti: amerikiečiai, kaip matome šioj nuotraukoj, iškrapštę visus "lainiuoja" į belaisvių stovyklą. (Acme-Draugas telephoto)

Sužeisti kariai karo frontuose

Karo departamentas praeitą pirmadienį pranešė 451 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardę, kurie buvo sužeisti Azijos, Centro Pacifiko, Europos, Pietų Pacifiko ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose.

Sužeistųjų karo frontuose karių skaičiuje 18 vyrų yra iš Illinois valstijos.

Iš East St. Louis padangės

Malonūs ir veiklūs lietuviai

East St. Louis Šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijoje kovo 16 dieną įvyko didelis lietuvių mitingas, kurį surengė Amerikos Raudonojo Kryžiaus lietuvių vienetas. Susirinkimas buvo paįvairintas lietuviškomis dainomis. Pagrindinę kalbą Raudonojo Kryžiaus ir Lietuvos klausimais pasakė kun. K. Barauskas, "Draugo" redakcijos narys. Taip pat susirinkime kalbėjo kun. M. Švarlis, kun. A. Deksnis (dėdė) ir kun. Vitkus.

Susirinkime dalyvavo A. R. Kryžiaus atstovė, kuri pasakė reikšmingą kalbą.

Susirinkimo metu nemažai aukų surinkta A. R. Kryžiaus naudai.

Mitingas buvo didelis ir reikšmingas. Prie mitingo pasisekimo daug prisidėjo kun. Dr. A. Deknys, lietuvių parapijos klebonas, ir kiti parapijos veikėjai.

ATLAIDAI

Kovo 17, 18 ir 19 dienomis East St. Louis lietuvių parapijoje įvyko keturiasdešimt valandų atlaidai, kurių metu pamokslus sakė kun. K. Barauskas. Atlaidams talkininkavo taip pat kun. A. Deksnis (dėdė), kun. Švarlis ir kun. Vitkus. Žmonių gausiai lankė bažnytėlę, kuri įrengta salėje, ir uoliai ėjo prie šv. sakramentų.

Atlaidų metu p. A. Daugirdas platino dienraštį "Draugą". Daug naujų užsirašė "Draugą".

East St. Louis lietuvių parapijos bažnyčia praeitais metais sudegė. Dabar parapijiečiai su klebonu rūpinasi pasistatyti naują bažnyčią.

East St. Louis lietuviai malonūs ir veiklūs, kaip ir jų klebonas.

Prisipažino

Oliver Wendell Martin, 21 metų, 3915 South Park Way, negras, prisipažino praeito pirmadienio vakare Wabash ave. policijai, kad jis nužudė Carl Braband, 39 metų, insurance kolektorių. Žmogžudystė įvyko kovo 14 dieną. Braband buvo rastas rūve, palei 104th st., Palos Park. Iš jo buvo paimta $51.

Ką reiškia?

Juodos ir tamsiai pilkos akys parodo karštumą meilėje.

Teisingas taxi vairuotojas

$20,000 rankinukas paliktas taxicabe, vairuotojas gavo $50

Ben Levy, 45 metų amžiaus, savo taxi yra radęs per metus nemažai moterų rankinukų. Jis vairuoja Checker Cab Co. taxi. Kai Levy rasdavo paliktus moterų rankinukus, jis pažiūrėdavo į rankinukų vidų, kad nustatyti kam priklauso rankinukas ir jis rasdavo lipstick'ą, sulaužytas cigarietes, išbarstytą pudrą. Praeitą savaitę jis rado viso devyniss centus.

Sekmadienio vakare Ben Levy pažvelgė į kitą rankinuką ir rado $20,000 vertės pinigų ir brangakmenių, bet nežinojo kam priklauso rankinukas, nebuvo jokių dokumentų. Laikydamas rankinuką, kaip karštą kačergą, Levy nunešė stambų radinį kompanijos pareigūnams.

Praeitą pirmadienį Mrs. Roxie Setrakias, žmona San Francisco biznierio, kuri buvo užsiregistravusi Blackstone viešbutyje, nuo kovo 15 dienos, patelefonavo į Checker kompaniją ir atsargiai klausė apie dingusį rankinuką. Ji nupasakojo apie $10,000 vertės deimantinį braceletą ir deimantinį žiedą ir kitas brangenybes, ir pasakė kiek yra rankinuke pinigų. Kompanija rankinuką su brangenybėmis ir pinigais grąžino savininkei. Ji atsiuntė į Levy namus, 3004 Montrose ave., $50 atlyginimo.

Skaudi nelaimė

Praeitą pirmadienį South Sidėje dvi šeimas ištiko tragedija. Mergytė šešių metų mirė nuo nudegimo, ir 19 mėnesių kūdikis mirė nuo nusiplikinimo vandeniu, kai įkrito į prausyklą, kurioje buvo karštas vanduo.

Karvė maitina paršiukus

Luverne, Minn. — Ran Branderburg ūkyje, netoli šio miestelio, nugaišus kiaulei, kuri buvo tik ką atvedus devynis paršiukus, ūkininkas sumanė juos prijaukinti prie vienos karvės. Bandymas kuogeriausiai pavyko ir dabar karvė maitina paršiukus, kurie gerai auga.

Laivyno nuostoliai

Laivyno departamentas praeitą pirmadienį pranešė Jungtinių Amerikos Valstybių jūrininkų (navy, marine corps ir coast guard sąrašą, kuriame pažymėta, kad 28 jūrininkai mirė, 122 buvo sužeisti, 23 dingę.

Kiek?

Suomijoje yra daugiau kaip 2,000 katalikų.

PIRKITE KARO BONUS!

Aplink mus

× **Elena Mickeliūnienė,** žmona žinomo mūs veikėjo Juozo Mickeliūno, vakar išvyko į Šv. Kryžiaus ligoninę sveikatai sustiprinti.

× **M. Vertelka,** Brighton Park biznierius, kuris šiuo metu serga, persikėlė gyventi į kitą butą 4332 So. Talman Ave.

× **Uršulė Yorkman,** 4440 S. Maplewood Ave., gydosi Šv. Beranardo ligoninėj. Ji yra viena pirmųjų parapijonų lietuvių parapijos Brighton Parke.

× **Juozapas Valauskas,** 4451 S. Washtenaw Avenue, savo vardines šventė namie su žmona, tėvais ir giminėmis. Jis kaip tik savo vardinėms buvo gavęs "furlough" iš kariuomenės. Jis randasi stovykloj Mass. valstybėje.

× **Sgt. John J. Grim (Grimelis),** vestsaidietis lietuvis, šiomis dienomis už pasižymėjimus kovose su japonais Pietvakarų Pacifike, apdovanotas Oro Medaliu (Air Medal). Jo tėvai, Aušros Vartų parapijonai, gyvena adresu 2312 Seeley Ave.

× **B. Kačienovienė,** northsaidietė, gavo žinia nuo savo sūnaus Benedikto, kad šiuo metu randasi "ant vandenu" ir kaujasi su priešu. Motina dieną ir naktį meldžiasi.

× **Šv. Antano banyčioje,** Cicero, misijos, kurias veda tėvas Juvenalis Liauba, pranciškonas, sutraukia daugelį tikinčiųjų ne tik iš Cicero, bet ir apylinkės. Misijos baigsis ateinantį sekmadienį, 3 val. popiet.

× **St. Klimauskas,** 6807 S. Rockwell St., šiomis dienomis susirgo ir išvežtas kauntės ligoninę. Pažįstamieji prašomi aplankyti. Randasi 15-tam warde.

× **Kun. A. Deksnis** (dėdė) nuvykęs į St. Louis, Ill., su dvasine pagalba per 40 val. atlaidus savo brolėnui kun. dr. A. Deksniui, ketina keletą savaičių praatostogauti ir tik po to grįžti į Chicago.

× **Rytoj vakare** Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje, Indiana Harbor, prasidės pamokslų tridienis, kuriam vadovaus kun. M. Jodka, M.I.C. Klebonas kun. K. Bičkauskas ragina visus parapijonus ir draugijas pasinaudoti šia proga atlikimui velykinės ir priėmimui šv. Komunijos.

× **Genovaitė Aleksiūnas,** ciceriečių Aleksiūnų duktė, pianistė yra narys Chicago All Girl Piano Simphony Orchestra. Kovo 27 d. Orchestra Hall šis simfonijos orkestras duos koncertą. Programoj G. Aleksiūnaitė dar paskambins piano solo "Concerto 'G Minor'" (Mendelsohno). Šio orkestro įsteigėja ir vedėja yra Antoinette Rich.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI
DUODAM PASKOLAS
Ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMIŠINO
PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globo jami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 47 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.